

ACTIEPLAN

MAATSCHAPPELIJK

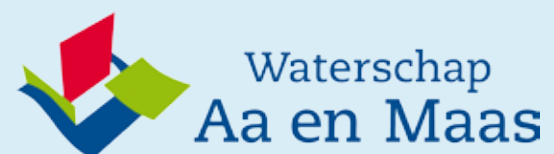
VERANTWOORD

INKOPEN EN

DUURZAAM GWW

WINNEND
Samenwerken

Opbouw van ons actieplan

Speerpunten:

Samenwerking voortzetten en uitbouwen

Iedereen bewust maken

Verder vooruit kijken

Acties:

Wat hebben we al gedaan?

Wat blijven we doen?

Wat gaan we extra doen?

Colofon

Actieplan Maatschappelijk verantwoord inkopen en Duurzaam GWW

Waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel

Definitieve versie oktober 2017

Introductie

De waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel zijn dé waterpartners in de provincie Brabant. Samen met anderen werken we aan droge voeten, voldoende en schoon water. We dragen actief bij aan een gezonde, mooie, veilige, natuurlijke en duurzame leefomgeving. Een leefomgeving waarin mensen graag wonen, werken en recreëren met goede condities voor ondernemers. Wij zijn moderne, functionele overheden, met oog voor wat de samenleving van ons vraagt. Onze aanpak is ondernemend, innovatief en van hoge kwaliteit. We realiseren onze doelen tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten, met een optimale balans tussen mens, omgeving en economie. Voor onze medewerkers zijn we een inspirerende organisatie met veel ruimte voor ontwikkeling en ondernemerszin en flexibiliteit. Onze eigen ambitie vertalen we ook naar onze inkoopstrategie. Als waterschappen onderschrijven we daarom ook alle 7 thema's die binnen het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (Manifest MVI, zie figuur) uit 2016 zijn benoemd en de ambitie die in de Green Deal Duurzaam GWW 2.0 is geformuleerd: *Duurzaamheid is in 2020 een integraal onderdeel van alle spoor-, grond-, water- en wegenbouwprojecten.*

De waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel werken veel samen onder de noemer 'Winnend Samenwerken'. Een onderdeel waar diverse kostenvoordelen behaald worden is de gezamenlijke inkoop van goederen en diensten. De drie waterschappen hebben bovendien vergelijkbare duurzaamheidsambities. Vanuit deze samenwerking hebben de waterschappen ook dit actieplan gezamenlijk opgesteld.

Waarom dit actieplan?

Zowel het Manifest MVI als de Green Deal Duurzaam GWW 2.0 zijn door de Unie van Waterschappen namens alle waterschappen ondertekend. Dit actieplan is een uitwerking van zowel het Manifest als de Green Deal. We hebben als waterschappen al veel bereikt met duurzaam inkopen: we passen de bestaande milieucriteria toe op al onze inkoop- en aanbestedingstrajecten. We gaan nu een stap verder zetten. Wat voor ons eigen werk belangrijk is, vertalen we door in ons inkoop- en aanbestedingsbeleid. Steeds vaker gaan we leveranciers vragen om de producten en diensten zo duurzaam mogelijk te leveren. Dat vraagt wat van onze organisatie.

We onderscheiden drie veranderingen:

- De samenwerking voortzetten en verder uitbouwen
- Iedereen bewust maken
- Verder vooruit kijken

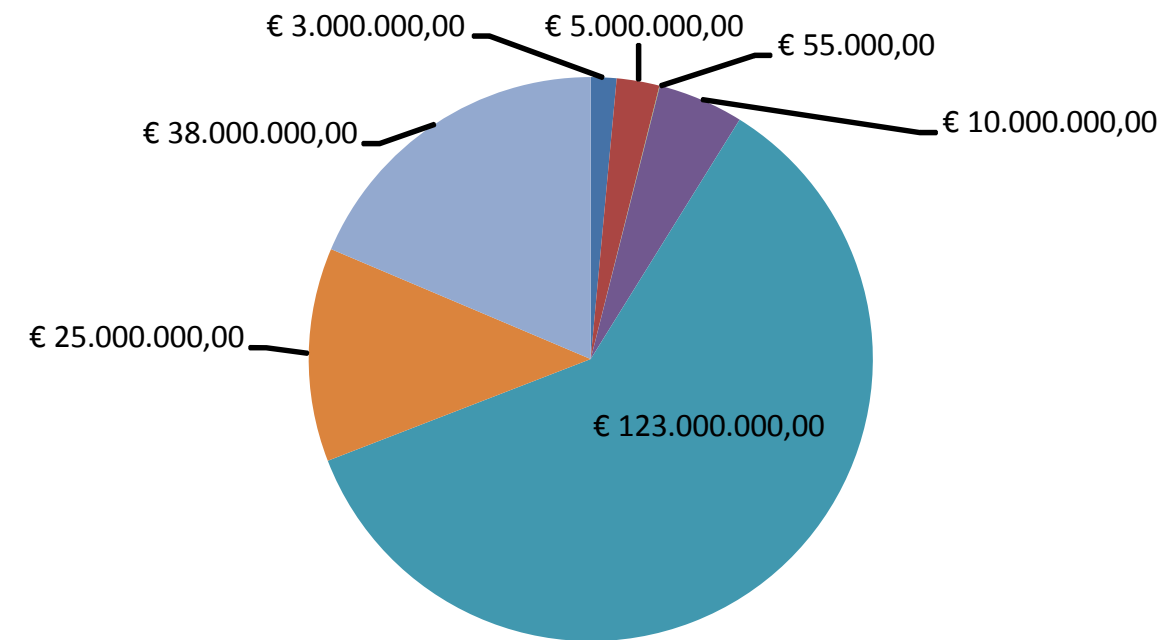
Dit actieplan dient als gids voor ons eigen handelen op het gebied van duurzaam inkopen. Het geeft transparantie naar marktpartijen en het dient tevens als inspiratiebron voor andere overheden, net zoals wij ons hebben laten inspireren door actieplannen van andere overheden.

Wat koopt een waterschap in?

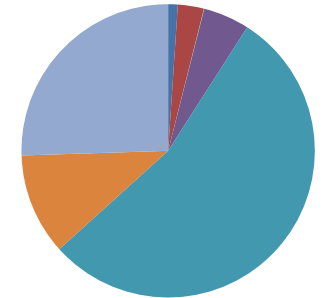
Het grootste deel van de uitgaven van de waterschappen betreft de categorie 'grond-, weg- en waterbouw', zoals blijkt uit de grafiek. In dit actieplan worden daarom ook specifieke acties voor deze categorie benoemd. We noemen dit 'Duurzaam GWW'.

Verdeling van gezamenlijke uitgaven in 2015

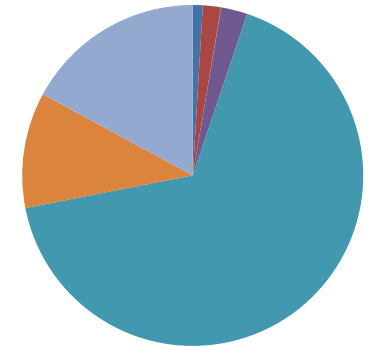
Totaal € 204.000.000,-

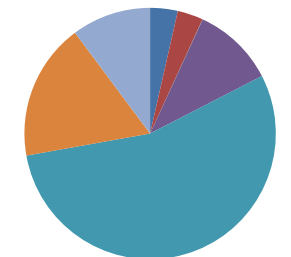
- ICT hardware (telefoons, PC, servers)
- Chemie
- Kantoorartikelen
- Stroom, gas
- Grond-, weg- en waterbouw
- Advies en onderzoek
- Maaionderhoud

Aa en Maas
totaal € 67.000.000,-

Brabantse Delta
totaal € 94.000.000,-

De Dommel
totaal € 44.000.000,-

Duurzame grond-, weg- en waterbouw

Op het gebied van grond-, weg- en waterbouw voert elk waterschap de eigen projecten uit, met eigen inkoopprocedures. De samenwerking tussen de waterschappen betreft vooral kennisuitwisseling en – ontwikkeling. Een zeer waardevolle ontwikkeling is de eisenbibliotheek: een centrale, dynamische database met afspraken en functionele eisen voor de bouw of verbouw van waterschapsobjecten.

Wat hebben we al gedaan?

- Een gezamenlijke bouwstandaard is opgezet;
- Facilitators zijn opgeleid om projectleiders te helpen bij het toepassen van de landelijk ontwikkelde instrumenten voor duurzame grond-, weg- en waterbouw (Duurzaam GWW).

Wat blijven we doen?

- ➔ Landelijk kennis uitwisselen via het Platform Waterschapswerken en door deelname aan, en organisatie van bijeenkomsten over duurzaam GWW;
- ➔ Regionaal kennis en ervaringen uitwisselen via de eisenbibliotheek en door inzet van elkaars mensen in projecten;
- ➔ De instrumenten zoals de omgevingswijzer, het ambitieweb, Dubocalc en de CO² prestatieladder toepassen en meehelpen om deze verder te verbeteren;
- ➔ Verdere ontwikkeling van de rwzi's als energiefabrieken en grondstoffenfabrieken, samen met de markt en het onderwijs;
- ➔ Doorgaan met het opleiden van medewerkers (basiskennis over Duurzaam GWW en facilitators) en deze opleiding via de Unie van Waterschappen ook landelijk te verspreiden.

Wat gaan we nog extra doen?

- Duurzaamheidsaspecten opnemen in de eisenbibliotheek;
- Gezamenlijk met de markt criteria voor de prijs-kwaliteit verhouding ontwikkelen om duurzame oplossingen bij GWW te stimuleren (transitielijn van kosten naar waarde);
- Bij alle projecten vanaf €500.000,- worden de instrumenten van duurzaam GWW toegepast;
- Vroegtijdig (vervangings)investeringen beoordelen op mogelijkheden voor modulair bouwen.

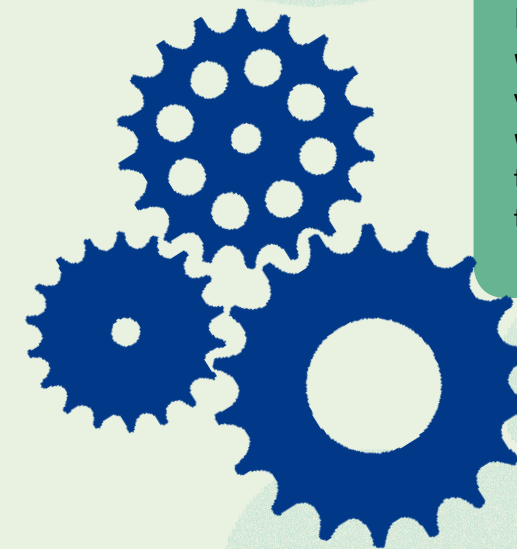
Overige categorieën

De gezamenlijke inkoop van diensten richt zich vooral op ondersteunende diensten. We hebben duurzaamheids-criteria al in diverse aanbestedingen toegepast, zoals bij het wagenpark, ICT Hardware, koffieautomaten, catering, polymeren en metaalzouten (chemie).

In 2017 en 2018 wordt er gewerkt aan de volgende aanbestedingen:

- Sanitaire voorzieningen (toilet papier, handdrogers, zeepdispensers);
- Inkoop en levering van energie (Elektriciteits- en gas contracten);
- Dienstkleding en persoonlijke beschermingsmiddelen;
- Beveiligingsdiensten (personeel en/of hekwerk);
- Telefonie (abonnementen, toestellen);
- Receptie diensten.

Bij de verschillende aanbestedingen zal vooraf beoordeeld worden voor welke duurzaamheidsthema's specifieke voorwaarden worden opgenomen: zo kan bij kleding gelet worden op arbeidsrechten en op hergebruik van het oude textiel; bij beveiligings-diensten kan bijvoorbeeld het thema social return een rol spelen, etc.

Voor grond weg en waterbouw

Wat hebben we al gedaan?

- In een tiental projecten is duurzaam GWW al toegepast;
- Projectleiders hebben een basistraining voor duurzaamheid gevolgd.

Voor grond-, weg- en waterbouw

Wat gaan we extra doen?

- Duurzaamheidsafwegingen in bestuursnota's transparant maken (vanaf €500.000,-);
- Onderzoeken of het pachtbeleid aangepast moet worden om de gronden duurzaam te gebruiken;
- ➔ Samen met gemeenten vernieuwende ideeën uitwerken voor klimaat adaptieve steden;
- ➔ De bouwstandaard stapsgewijs steeds in meer projecten gaan toepassen;
- ➔ Verdere ontwikkeling van de rwzi's als energiefabrieken en grondstoffenfabrieken, samen met de markt en het onderwijs;
- ➔ Doorgaan met het opleiden van medewerkers (basiskennis over Duurzaam GWW en facilitators) en deze opleiding via de Unie van Waterschappen ook landelijk te verspreiden.

Voor de overige categorieën

Wat hebben we al gedaan?

We hebben duurzaamheid in ons eigen werk sterker verankerd, zoals:

- Energiebesparing en reductie CO2 emissie;
- Duurzame energiewinning;
- Benutten van afvalstoffen als grondstoffen;
- Stimuleren van vitaliteit van eigen medewerkers;
- Voldoen aan de afspraken voor arbeidsparticipatie.

Voor de overige categorieën

Wat gaan we extra doen?

- Bij de voorbereidingen van aanbestedingen expliciet aandacht besteden aan de gewenste duurzaamheidscriteria in de volle breedte (alle thema's) en met het oog op de gewenste toekomstige ontwikkelingen. De duurzaamheidscoördinatoren zullen hierbij de inkopers ondersteunen;
- Bij gezamenlijke aanbestedingen een goed netwerk opzetten, voor voldoende betrokkenheid van alle budgethouders (governance bij aanbestedingen);
- Een footprint per proces: per werkproces, per waterschap laten bepalen wat de impact is op de verschillende thema's, om zo een focus aan te brengen op welk gebied er voortgang in duurzaamheid te maken is (zowel quick wins als big gaps in beeld brengen).

De waterschappen voeren de volgende (extra) acties uit om verdere stappen te ondernemen in het maatschappelijk verantwoord inkopen:

Wat gaan we extra doen?

- Wensen in beeld: Er wordt een analyse gemaakt van de belangrijkste productgroepen waar een verandering, op basis van inzet en toepasbaarheid van duurzaam inkopen, wenselijk is;
- Mogelijkheden in beeld: Op basis van die analyse worden gesprekken met de markt gevoerd voor mogelijke criteria;
- Lange termijn ambities gezamenlijk met mede overheden bepalen, zodat de markt tijd heeft om zich aan te passen.

	Grond-, Weg-, en Waterbouw	Advies en onderzoek	Maaiwerk	ICT	Stroom en gas	Chemie	Kantoor
Internationale sociale voorwaarden	+	+	+				+
Social return	0	++		0			
Milieuvriendelijk inkopen							
Biobased inkopen	++					+	
Circulair inkopen					++		
Innovatiegericht inkopen							
Kansen voor MKB							

VOORBEELD

